

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyenlő részletenként: 15 krajczár.

Világosi csupán a kiadóhivatalnál lehet
B. Gyarmaton.

Kiadványi pénzek, reklamátiók és hírdetéseket a kiadóhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyitlószer-
vonatkoz minden közleményes a szer-
kesztőhöz küldendők.

Hirdetéseik díja: 6t házasb. papírral
5 kr. — Nagyobb és többzetű hirdetés
táskák jutányosan elkészíthetők.

Bélyeg minden betöltésnél 30 kr.

Hírlapár czemond sor: 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1888-İK ÉVFOLYAMÁRA.

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra — frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz ezimeze-
legszerszerűben postautalvánnyal — a nyomtatandó
példányok s pontos számközlés tekintetéből, mielőbb be-
küldendők.

KEK LASZLÓ.
kiadó és lapigazgató.

HORVÁTHI DÁNÓ.
felelős szerkesztő.

B. Gyarmat, február 24.

Lapunk múlt számában közzétettük, hogy a sorozás vármegyénkben márczius 9-én, legelső sorban Losonc városában veszi kezdetét.

A közigazgatás eme nehéz feladatja járási tisztviselőinket erősen igénybe veszi, a sorozó bizottság tagjai pedig évről évre áldozatkész-
séggel felelnek meg megbízatásuknak, hogy a vér adót lelkiismeretesen beszedjék.

Ezen nehéz feladatnak is meg volna a maga mellékes gyönyörűsége, ha a sorozás eredményei oly szomorú képet nem tárának fel.

Tény az, hogy sok keserűséget ért már ez a magyar nemzet, de mindig talált vigaszt és reményt a magyar nemzet testi és lelki erejében. A dűlő esetekben vaskarokkal osztá a halálos esapásokat, a politikai eselvetéseket szellemi bölcsességgel tudta megszegyenyíteni, így teremtett egy ezresléves dicső történetet.

S im, ma egy szomorú valóság áll elénk, a mai nemzedék sátnyal. A kétségtelen bizonyítékok nyújtja a kormány azon intézkedése, hogy az újonozásnál kénytelen negyedik korosztályt állítani, mert a három korosztályból a szükséges újonczszám nem kerül ki.

Elborult lélekkel olvastuk, hogy a múlt év-

ben 685 sorozó kerületből 484 olyan kerület van, a hol a hadköteles ifjuságnak három korosztályából a kellő újonczszám nem került ki: következésképpen ezen 484 járásban a IV. korosztályt is elő kell állítani.

A szomorú valóság egész nagyságában feltárult előttünk, szükséges, hogy a nemzeti esapás felrizzon közönyünkükből s kuttasson ezen sátnyalús okát és minden öröklet összevéve, álljunk a vész elé, hogy a dicső magyar ősöknek ne legyen kores, elsátnyult utódja, mert másként megérjük a csúfot, hogy a sasok verébet nemzettek.

Ezen elsátnyulás oka a következők:

Először az erkölcsi súlyedés. A szülők fel-
nek a sok gyermektől, ezért lelketlenül elnyo-
morítják az anyát. A kuruzslás, gyermeksik-
kasztlás mindennapi. Ennek elejét kell venni. A hatóság lépjen fel lelkiismeretes szigorral és az egészségügyi és községi törvények rendelkezé-
seit hajtja végre. Eddig e téren lanyha volt a hatóság. Ha méltóztatik, adatokkal szolgálnak. Az alkalom teszi gonosszá az embereket. Legelső kötelesség: minden községben feltétlenül eltiltani az ugynevezett paraszt bábákat a gyer-
mek-felvételtől. Ha jelentés tétetik alapos gyanu alapján, gyermek elikkasztás vagy az anya el-
rontása — meddővé tételéről, ott könyörtelenül járjon el a bíróság. A lelkesek, községi előljárók, tanítók kétszerezett erővel üldözzék az er-
kölesteleenséget, kímélet nélkül le kell álezni a gonoszt, mely egy egész nemzetre boríthat gyászt, romlást.

Második oka a tulságos szeszkes italok el-
vezete. Óriási léptekkel halad előre a pálinka-
ital, mintha a civilizizáció ezzel akarná kiölni az emberiséget. Ez ellen is teljes szigorral kell fellépni. És erre is van eszköz. Mert törvény rendelkezik, mely az italmérőt bünteti, ha az

ember a koresnában lerészegedik. Szeretnők tudni, akadt-e már oly erélyes hatóság, mely a gonosszágért egyetlenegy pálinkamérőt is meg-
büntetelt volna érzékenyen. Azt hisszük, egy-
sincs. Így aztán a törvény tehetetlen marad s a romlásnak, melyet megzátolni akar, útját állni nem bírja. Lépjen fel a hatóság itt ama buz-
gósággal, melyet megkíván az óriási vész, mi most kénye-kedve szemt dőlőng, bizonyára kivágja a gyilkoló fenét a nemzet testéből. Itt az irodalom, az íntés, a dorgálás, falra borsó hányás, itt oly érzékeny büntetés kell, mely ré-
mítsen és a hűnt megölje.

Harmadik oka a kora dohányzás.

Sajnosan tapasztaljuk, hogy alig hagyta ott az iskolát a gyermek, már dohányzásához fog, és ez fejlődésében a gyermeket gátolja.

Ennek is útját kell állni. A községi eljá-
rás tanulsítson itt éber figyelmet és a 18 éves kor előtti pipázót rendőrileg fenyítse meg, el-
néző ne legyen, tudván, hogy itt az engedé-
kenységnek igen súlyos következményei lehetnek.

Negyedik oka: a vadháziasságok és a tör-
vénytelen szülőklet szaporodása.

Jelenleg csak a négy főokra hívjuk fel a törvényhatóság figyelmét, mert bizony csak ag-
godalommal nézhetjük a vészterhes jövőt, ha látjuk a nemzedék elsátnyulását.

Az én emlékiratom.

(Adalék B. Gyarmat város történetéhez.)

Írta:

Bodoné István

Életkorom hetvenegyesedik évét f. évi márczius hó 7-én fogom betölteni. Vas egészségemmel — mely egy szá-
zadot ígért — szelődés bántotta meg. Ily körülmények
köt bezérelt magányomba vonultam, hátrafevő életemet,
— amennyire lehet — hasznosan eltölteni; mert itt is az iskola lesz az én utolsó gondolatom.
Mint hogy igénytelen életnek vannak figyelesem

T Á R C Z A.

A „Balassa-Gyarmati Dalegylet” története.

Írta és feldolgozta Draga József egyetemi titkár.
(folytatás.)

A szögbeverés emlékei felélevenedhetnek sokak-
ban a zászlóanyja és az élők mottói: a zászlóanyja: „A dal égi kincs, mely nélkül riog az élet”; az élők: „Egyetértés lungje körül s diadal kövesse”. Klasszikusunk csalómai Pajor István ez ünnepélyre szánt ódaja leg-
becsesb szellemi kincsünk közé tartozik a benne ragyo-
zó költői gondolatokkal, melyek végsőjé a dalnak zengé-
sét a szent testvérülésért s a hon virultáért jelgéneknek választottuk.

Bárniként megelégedik a dolgot, a zászlóavatási ünnepély úgy anyagilag, valamint erkölcsiileg rendes ni-
veaujára helyezte egyetünket.

1884-ben testvérünk támadt: a balassa-gyarmati dalért hevülő lelkes hölgyek női dalkört szervezének és hol a férükarral vegyest sokszor gyönyörködötték hall-
gatóikat. Vajna ne volna egyetli buzgalomunk lankadlan, ihletének minél tovább dalásunkkal! Kincsés tulajdo-
munkat, azon ódát, melyet Pajor István kizárólag a zászló-
ünnepélyre teremtett, karnagynak a zeneköltészet leg-
újabb elméleté szerint kellemes erővel teljessé dallamosította. Rendszeresen kidolgozott, gyakorlatban már elegendő is alkalmazott alapszabályzata egyetünknek 1884-ben nyert belügyi miniszteri megerősítést.

Milován János egyetünk lelkes titkára és igazán buzgó tagjának 1886-ban bekövetkezett grészös elhunytja feledhetlen. Ha érhet elvétel veszteség, akkor mi nagyon is vesztesek vagyunk. Az ádát sors valóban mostohán cselekedett, hogy a mindenoldali teltségeivel egyetün-

ket is kiválóan éltetett Milovánt élte detén költöztette a sirba. Szelleme magasatos példának éljen közöttünk!

1887-ben Garam Jenő elnökünk jó sorsa kiszakasztá városunk kebléből, ki a daleyletből, melylyel 9 év óta úgy szólván egybeforrott. Meghatatlan volt töl-
lünk becsut, mi tőle. Ki gondos atyáknak velünk dallt ügyeinket vezérelte, annak emléke nem emvösik egyha-
mar. Hálunk kifejezése jeléül tiszteltbeli elnökünk ké vá-
lasztottuk utódjává egyhangulag Reményi Károlyt Bal-
lassa-Gyarmat érdemes főbíráját.

Az országos magyar Dalszövetkezetnek egyetünk
rendes tagja, annak közgyűlésén is ünnepélyen tevé-
keny részt vett. Évtizedes életébe esnek a debreczeni, miskolci és pécsi közgyűlések. A miskolczi Zelenka János volt képviselőnk. A debreczeni keblünkől meglehetősen számú működő s partolótag volt részt. A ma-
gyarság metropolisa felé mentőkben utla ejték Szirákot s ott a Szirák vidéki kisdobozgyűlet körébe és javára hangversenyt rendeztek s a dalünnepen közreműködtek. A pécsi képviselőtünk Zelenka János, Hainthner Arnold és Szoboszlay Mor által. Az országos dalszövetkezet köz-
ponti választmányának 1884-től 1886-ig Garam J. volt tagja, 1886-tól máig Zelenka J. Az 1884. évben Buda-
pesten tartott rendkívüli közgyűlésen képviselőnk Zelenka J. két indítványát elfogadták és megvalósították. Indítva-
nyozta ugyanis: 1. a magyar népdalok összegyűjtését s a kiválóak átírását maga a dalszövetkezet vegye kezébe, 2. alapítsák országos egyesületi szakközlőny.

Illón hangzanak össze dal, költészet és zene, mely harmasszöglet egyetünk szépen megegyeztette s rendezett felvételökkel jöttekny és saját czéljaira hangversenyeket estélyeket. A 10 év folyamán szives vendégszerzésökkel élenkítették nemes törekvésüket a fővárosból: Hubay Jenő, Aggházy Károly, Takács Mihály, Fayl György, Orbán Árpád a zeneművészet tekintélyessé, Brankovics György író, városunkból és vidékeről: a Női Dalkör,

Gróf Degefeld Irma, Baró Pongrácz Sarolta, Tornay Györgyné, Riedl Anna, Kasza Gizda, Horkay Malvin, Kovási nővérek, Ujhelyi Sarolta, Bánhidy nővérek, Levay nővérek, Hübner Ida, Szkladányi Teréz, Luby Gabriella a Losonci Dalegylet: Detrich Elek, Vajda testvérek, Okolicsányi János, Pajor István, Kazinczy Gábor, Ifj. Farkas Ferencz, Szkladányi Károly, Ternovszky Alajos, Amfiger Laszlo, Luby Sándor, Ifj. Elstner Ferencz.

A nagy, nemzet újjászüléssel évrőlhetlenül ápoló márcz. 15-ki ünnepélyeken sohasé hiányoztunk. Isten tiszteletére többször hallattuk a legihletesebb imát: a dal-
list, tevékeny részt veltünk minden városunkban ren-
dezett közünnepélyességen.

Gondoztuk az eredetien szép és páratlan jellegű magyar dalokat, de az idegenek ápolását sem feledtük. A nagy számból felmúlthetem: Dosthoben Isten dicső-
ítését, Thern Dalünnepét, Huber K. Király indulóját és Harmonia dicsőnekét. Lincz dalmit egyik sextettjét Er-
kel F. Nőbelen hősököl: a Takarodót, Ifj. Erkel Gy. Elbrosztóját, Rügertől Ki a gondolat, Zimay tartalmas és hathatos népdalait.

A zászlóavatás alkalmával táplált tanulság több-
ször illusióva súlyos, erősbücs helyett olykor-olykor gyöngölés kivétellett volt a minőségben. A mennyiség az egész évtizeden át keszvezőleg alakult. 1877-ben be-
jegyzet működő volt 24, partoló 50-60. 1882-ben mű-
ködött 26, partoló 78. Jóllehet sok intenzívnyunk válha-
tók javára az áramlás, a tagok rövid ideig tartó mükö-
dése, folytonos be- és kilépése egyetünköt csak lényitotta.

Vannak körünkben kik tartásuktól veszedelre évtizedes dalnokai egyetünknek. Ilyenekül említhetők: Csernoch Ferencz, Deorátsk János, Hábor Sándor, Horváth Dánó, Huber Zsigmond, Luby Károly, Mak-
kay Sándor.

Egyetli ügyeink vezetői kétfősen működtek, vezető-
ték a dolgok igazgatási részét és dalltak is anéllett. A

méltó sikeré, melynek B-Gyarmat történetével szoros kapcsolatban vannak, sőt annak egy részét képezik: az én kedves b-gyarmati polgártársaimnak jó szolgálatot vétek tenni, ha elbeszéltem tanítványaikm jókedvű és a közelmélet, melyekét kiállanom kellett. Tanulságos dolog lesz az azokra nézve, kik engem a megkezdett ösvényen követni akarják, vagy más irányban útörök kívánának lenni; mert B-Gyarmat is náluk Széchenyi lélekemelő jósata, t. i.: hogy e város még nem volt, hanem lesz. Sok még itt a tündő az iskola ügyben.

Mielőtt tovább mennek, engedje meg szives olvasóm, hogy ezen önelet leírásomban magamról jellemze- lyessem. Barátain rajongóim, idealistáim jellemzők: s azért magam akarom feltárni lelkeim legtitkosabb rü- gőit, melyek az én nyilvános és magán életemnek irányt adtak, és a melynek befolyása alatt vagyok e jelen perczben is.

Ezek az erkölcsi rügek: az igazi keresztény vallás azon titokzatos tana, hogy minden ember lelke, szel- leme egy szikra, egy parány az Istenségtől. Ebből ki- folyog, a lélekben megfeszült ember, származéka, gyer- meke az Istennek, és testvére embertársának. Ezen szellemi rokonság az Istennek, költi föl és tartja ében bennünk az emberi méltóság érzetét; és visszahatít mindent, a mi ezen nemes származásunkhoz méltatlan. Ez az egyedül nemessége az embernek.

A másik tanítélet arra tanít, hogy a vallás nem dogma, hanem a jó eszelekedetek, a felebaráti szeretet folytonos gyakorlata. E szerint a vallásos jelleg nem a hitágazatok, hanem a nemes tettek szerzik meg az embernek.

Ezen mély meggyőződés, vagy ha úgy tetszik ezen magaslatos költészet, első ifjúságom óta egy halálhába kerített, hogy annak befolyása alatt maradjak örökké; és nem érezek semmi hajlamot leszállani egymből a földre, ne hogy szellemem bezenyenyen. Nem vonzalmat, de megvetést érezek a durva anyagiság iránt, mely száza- duknak uralkodó eszméje; mert ennek befolyása alatt rohamosan enyésznek el a kegyelmelek a hajdanok szent- séggyé iránt. Oly mély titok a természet, és a kereszt- séggyé ezen szent tanai iránt kételkedni is vakmerőség; megtagadni pedig azokat, esztelenység; mert ha azok szolgálnának az emberiség életének vezérfonalán: a hívők számára az Isten országára már e földön megalakult; melyben a természet sújtotta szerencsétleneket kivéve, az Istenben rokon hívek egyetemének minden testvér boldogságáról biztosan lehetne gondoskodni. Míg ellen- ben az emberi szellemnek mai fékezhetlensége, hitellen- sége, az eszményiség korok megtagadása s kigunyolása, semmivé teszik az élet minden örömeit; és minden nap nagyobb mérvben teremtik meg azt a kétségbe eső álla- potot, hogy az ember farkasa lesz egymásnak.

Ily rajongó lélekkel teleeltem én meg 1842-ben mint ügyvéd B-Gyarmaton; s erősen fölöttem magam- ban, hogy ha bár a sors mostoha volt hozzám; mert nem, vagyon, családi összeköttetések nélkül, önmagamra hagyatva vagyok a világon; de miután zsenje ifjúsá- gom óta iskolázatásomat is magamnak köszönhetem; éreztem, hogy teremlek magamul hozzáim méltó munka kört; és a fészket, melyet magamnak választottam, minden tölem kitelhető módon föl fogom virágoztatni; mert az lesz az én szűkebb hazám, melynek kis körét érez- tem, hogy egészen képes leszek betölteni.

titkárságban egymást követék: Ifj. Schultz Lajos, Milo- ván János, Less Antal, Baintner Arnold, Szoboszlav Mór, a pénztárnokságban: Andrássy Gyula, Hudecz Zsigmond, Sztranyovszky Géza, Ifj. Schultz Lajos, Hábor Sándor, Kövér János. Évtizedes választmányi tagok: Hudecz Zsigmond, Újhelyi Boldizsár. Az egyet most működő tagjai az imént elsorolt évtizedeseken kívül: Nyífor Sándor, Kövér János, Meskó Boldizsár, Selmezy Sándor, Szkladányi József, Fabry János, Gáál Lajos, Ifj. Berezzly Ödön, Druga József, Szoboszlav Mór, Ticsin- szky Árpád, Bodrogi Mihály, Kommerell Gyula, Lueka Mór, Sárközy Sándor, Fabriéz István, Göczy István, Laczó Géza, Szurdész Ferencz, Knaube Rezsó, Heksch Adolf (Ifj.)

Tisztelt dallarsák! Még a leggyeszertbb társadalmi intézményeket sem tarthatni fen dievságyó szellem és szízlál akarati erő nélkül. Fölre tehát az akadályokat szóló okokkal! Fokozzuk szorgalmunk! Tartsuk a beirat- kozást jellemünkbe vágo dolognak, mert csak úgy ér- hetjük el sorsunk mesekedéseimk szemébe nézve a dal- tól hevült a mindennapiság változatossá tételét s vi- szonszál a sokat erő pártolást.

Szerény Dalgylet! Légy mivel hosszabb élet! Virulj! Zenejeen körölkölni a dal, különösen a nyelv, érzelmek és zeneigondolatokban utólrhetlen magyar dal. Járulj a nemzeti öntudat és lelkesülés nagy művének megszilárdulásához!

Végzőzatom jellegét értelmében:
Zendőfén a dal, légyen és
Harsogva firdaljak!
Térdök szent testvéreim!
Viruljátok 25 dékka hon!

É most kérem az olvasót, aldozzon nekem egy kis időt veselt dolgom meghallgatására.

Azon erős meggyőződésből indultam ki, hogy az államok főereje és legnagyobb kincsé, nem a talaj termékenységeben, nem az érzélezyek áfony ezüst termé- kében, hanem a polgárok képzettségében áll. E szerint a sújtolt emberiség szelb jövőjét, az újabb sarjodának oly irányu neveltetése biztosíthatja egyedül, mely szerint minden gyermekből jó kenyérkereső, a társadalom erejét megnövelni képes lényező képzettsékek. E szerint első polgári kötelesség az elhanyagolt iskoláknak a kor szín- vonalára emelése, hogy a nihilizmusk meg a csorája is vesszen ki.

En B-Gyarmaton 1842-ben a föld minden fájától vegyes népet találtam, minden önálló jelleg nélkül. A vallásfelekezetek képző mőzetei, a haladás minden nyoma nélkül alulni iskolákból állottak. A r. kath. egyháznak cantoralis telkén, díszlett ugyan a szép épület, nemzeti iskola aranyozott fölirattal, de ezt az épületet a jó ha- zafiak dén Kubinyi Ferencz evangélikus és Garba István görög nem egyesült vallású derék férfiak összegyűjtött pénzből és saját aldozatiakkal építették; csak a szép eszme nem testesült meg; mert 1842-ben ezen iskolá- ban még három tanmyelv divalozott, összhangzásban a hitzónoklatok templomi nyelvvel.

Midőn tehát a hűségemre bizott consualis nép ada- taiból meggyőződtem, hogy az 1830. éllt elpusztult B-Gyarmat, tősgyökeres magyar község volt, szent fo- gadást tettem magamban, hogy alkalom adtán, vissza- magyarisítom a várost.

(Folytatás következik)

Tanúgy.

(A noგრám. tantestület közgyűlésének jegyzőkönyvéből)
(Folytatás és vége)

22. Göczy Pál államtitkár 50-ik szolgálati évének jubileuma a tavasszal fog megtartani, a mikorra is egy 4000 ftos arvahalzi alapítvány létesítése „Göczy Pál alapítvány” czimén előzotatik.

Közgyűlés a választmány előterjesztését elfogad- ván, e szerint a jubilanshoz annak idején az elnökség- nek önként jelentkező tagtársakból alakított küldöttség által üdvözöltár küldendő, továbbá a fentvezetett alap- itvány gyarapítására 25 forint utalványozando, végre egyezményünk növelese tekintetéből a kir. tanfelügyelő ál- tal küldendő gyűjtőlevele körölnökök által az egyesület tagjai között körözöndök.

23. Kemény Gábor tagtárs indítványozza, hogy noha a lapütésfűtel 100 ftos tagja az Eötvös alap- nak s noha köteleben szörványosan 1 ftos rendes tagok is vannak, mindamellett még mindig nem tartoznak az első körbe, emelögva monlja ki a közgyűlés, 1-ör minden körben még ez évben alakuljanak helyi gyűjtő bizottságok, kik a tagtársakat az Eötvös-alap támoga- tására buzdítsák. 2-szor. E gyűjtő bizottságok s tagsági díjakat minden polgári év végéig köldjék be az orsz. kezől és gyűjtő bizottsághoz Budapestre, költség kimé- lés trkintetéből rovatos kimutatás mellett, csak nagyobb összegek köldendök. 3-szor. A helyi gyűjtő bizottságok álljanak 3 tagból, 4-szer. Minden gyűjtő bizottság a körölnökök, a körölnök pedig közgyűlést megelőzőleg a központi választmányának, ez pedig a közgyűlésnek s az orsz. kezől és gyűjtő bizottságok az alapról rész- letes kimutatást adni tartozzék.

Közgyűlés azon módosítással, hogy a testületi Eötvös alap gyűjtő bizottság az orsz. tanfői arvahalz no- grádmezeji alapjának bizottsága leend, melynek a kirák gyűjtő bizottsága által az alapítványok és tagsági díjak nélkül minden egyéb gyűjtéseik eredményei s adományok szolgálatandók s hogy észleles kimutatást az orsz. Eötvös alap gyűjtő és kezől bizottsághoz nem a központi vá- lasztmány de a testület terjeszt elfogadván; a körölnökök jelentés ürlepji a pont felvetelével bővitendök s egyáltalán a körök úgy választmányai a felhozottak eszközösére utasítottak.

24. Wagner István tekintettel azon gyámra, mit a csupán hórapi meghívó is igazolni látszik, hogy az orsz. Eötvös alap osztó bizottsága, annak érdeműd hangyölésen a vidéki képviselők minemnek jelen indítványozza tehát hogy minden évben a közgyűlés e bizottsága képviselőt választson, 2 szor kerestessék meg a nevezett bizottság, miszerint gyűléseimk mikor való tartását legalább két hóval előtt az érdekelte tanítóstűletekkel külön átirat- ban közölje.

Közgyűlés indítványt elfogadván a képviselötessel minden korra elnököt biza meg, az Eötvös alap osztó bizottsága pedig a 2-ik pontban indítványozottak eszkö- zölése végett megkeresendő.

25. Egyesekesak fentebbi indítványozza; hogy mivel megyeinkben a néptanítók noha Budapest is kényseritve lett a tanfői felveteli vizsgákat s proba tantásokat be- szüntetni, még most is ily vizsgáknak vetteknek ala, va- gyon ha jobb állomást elnyerni oltajának legelőbbször tu- datlan földművelők előtt s nem egyszer nyílt meggye- zések kísérletén, azokat kiállani kenyseritve kéressék fel tehát a magas kormány, hogy a tanfői választásoknál alkalmazott vizsgák és proba tantások országsszerte be- szüntetessenek.

Közgyűlés indítványt egy hangulag elfogadván, a tár- egyesültekhez hasonló eljárás vogetett átirat menesztendő.

26. Komjathy Anzelm kir. tanács és tanfelügyelő a jövő évben éri el 70-ik születési s 50-ik hivatalosko- dási évét, tehát hogy ez a tanítóság által költi fennvaló mungnempeltessék a tanfői testület közgyűlés jövő évben Szessenyben tartassék 2 szor, köldessék ki egy bizottság mely az ünnepély programját megalapítsa.

Közgyűlés indítványt elfogadván az ünnepély ren- dezését a központi választmányra biza.

27. Folyó hó 30-án reggen 8 és fél óraker a tan- itóstűlet tagjai az ügyrelet értelemében s a vas lino- mitó gyár közsegűd átengedlett fogas keréki vasútlán Salgóvárához rándulva irt történetét olvasta fel.

Közgyűlés az aranyfűtel irónak évezetdelt nyujto fel- olvasásáért, jegyzőkönyvileg is megörökítendő forró kö- szönetet mondott.

Mielőtt a közgyűlés feloszlott volna Salgótarján kö- zönségének előjáróságának, a vas lino mitó gyár és kö- szönybánya társulat igazgatóságának az átengedlett terem szövevény vendégül és királó figyelemért, a rendező bizottság főkep annak elnöke Szilárdy Ödönnek farad- hatlan buzgalmaért, Huttkay Sándor ág. ev. lelkőseinek fáradozásáért, a b-gyarmati állami el. iskola gondnok- ságának figyelemért, végre elnöknek ügybuzgalmaért jegy- zőkönyvi köszönetet szavazott.

Kelt mint fent.

Hitelesítettek:

Jegyző: **Wagner István.** **Brett Mór,** **Zeleka János,**
1. jegyző. **Druga József.**

A b-gyarmati ipartestület köz- gyűlése.

A b-gyarmati ipartestület f. hó 19-én tartotta évi rendes közgyűlést a városház tanács-teremben. Az igen szép számmal megjelent tagok a gyűlést csakhamar ha- tározat képessé tették, minnek konstalálása után az elnök Kommerell Gyula, esimes és jól átgondolt beszéddel a gyűlést meg is nyitotta. Az elnök beszédében örömmel mutaltott azon fontos körülményre, hogy a vezetés alatt álló testület, mely még élekorát tekintve, eszemű, de izmosan fejlődik, hogy a legszab reményekre jogosít fel. Valóban az iparügy előbb vitékben igen szép és fontos hatás kör van biztosítva a testületeknek, mely hatáskör betöltését a b-gyarmati ipartestület szem előtt tartotta. Ennek tulajdonítható, hogy ma már az ipartestületek a nyert önkormányzati jog határait korlátoztnak nyilvánítják, s újabb előnyök kivásvására bátran emelik fel szu- vukat. Beszéde további részében örövedetesen jelezte, hogy a tagok napról-napra jobban vonzodnak a testületi élet- hez, mi nagyrésztben az előjáróság tapintatos működé- sének köszönhető, mert az előjáróság a testületi műkö- désben mindig a közép utat tartotta szem előtt; nem vitte az ügyeket soha a végletekig, s reményli, hogy azt a jövőben se fogja tenni. Az általános helyesléssel fo- gadott meggyűjtő után az évi jelentés lett felolvasva. Az évi jelentésben híven van kimutatva az elnökség és elő- járóság működése. Az évi jelentés szerint az elnökség és előjáróság elnöközt összesen 422 ügydarabot. Ugyan- csak az évi jelentés szerint a mult év folyamán eszkö- zöltetett 68 szobolletés, 40 szabaddetés, munkakönyv 38 állítattott ki. Nyilvántartott a testület 237 tagot, kikkö- zül elhalt 4, tehát a tagok száma 233. A beköltető bi- zottság 24 esetlen végezték tisztét. Az iparos iskolában az 1886—7 tanévben oktatást nyert 233 tanuló. Az évi jelentés, mely tanusagot tesz az előjáróság lankadatlan működéséről és az elnök szakavatott és tapintatos ve- zetéséről, tudomásul lett véve.

Az évi jelentés után a közgyűlés elé lettek terjesztve a mult évi számadások, az évi költségvetés, vagyon-telep kimutatás és a leltár. A számvizsgálatok által megvizs- gált és helyesnek talált számadás szerint a mult évi összes bevétel volt 981 ft 19 kr, ezre kiadás 759 ft 68 kr. A közgyűlés az okmányolt számadás alapján az ügy- buzgó pénztáros Molnár Jánosnak a felmenyitvényt meg- adja és egyhangulag jegyzőkönyvi elismerést nyilváníttja. A f. évi költségvetés szerint szükségletei-illórányozattott 864 ft 11 kr, melyre a fedezet lenne 1002 ft 1 kr. A leltári vagyon értéke 142 ft 81 kr. A vagyon és teher kimutatás 855 ft 91 kr vagyonit tüntet ki minden te- her nélkül.

Ezek után Hudecz Zsigmond ügyvéd úr, a testü- let helyettes bírássá és ügyészé ismerette az iparosok országos segély és nyugdíj szövötközet célját s előnyét és teljesen kimerítő ismertetésért a közgyűlés elismerését nyilváníttotta s az ismertetés alapján az ügyet megkeve- tte, egyúttal Manossy Alajos és az elnök indítványai- nak össze egyeztetése után az ügy bővebb tanulmányozás végett az előjárósághoz lett áttéve.

Mielőtt a tisztulási események közé tennek, meg- említtük, hogy az elnök által egy igen éltre való indít- vány adatotott be. Az indítvány értelmében minden mun- kaadó tartozik műhelyében az ipartörvénynek azon fűsb szakaszát, melyek a segélyekre és thoneozukra vonatkoz- nak kifüggesztve tartani. Az indítványt a közgyűlés egy- hangulag elfogadta.

Végül az elnök és az előjáróság az előbbi bizal- mat és jó akaratot megköszönve tisztelőt lemondott. A közgyűlés azonban újlag is a legnagyobb lelkesléssel Kommerell Gyulát választotta meg elnöknek. Előjárósági tagokul szinten egyhangulag lettek megválasztott: Fabry János, Káposztázy Gábor, Lettk Ferencz, Miklay Sándor Molnár József, Inház József, Oszarczy János, Rády Ist- ván, Selmezy Sándor, Sinkovics Samu, Szabó Sándor

